

19-06-2003

Projekt Hanstholm II

4½ MILLION TIL ARBEJDSMILJØET

Der er afsat ikke mindre end 4½ million til at forbedre arbejdsmiljøet og sikkerheden i fiskeriet. En del af pengene skal bruges på de 80 fartøjer i Hanstholm. Hermed bliver byen et godt eksempel til efterfølgelse for fiskerbyer i hele landet.

Det er nemlig målet for Hanstholm Projektet, at det skal nedsætte risikoen for ulykker, skader og nedslidning. Og det kommer helt konkret til at ske ved at forbedre arbejdsmiljøet og sikkerheden på hvert enkelt fartøj.

Startskuddet lyder til august, når Hanstholm Projektet flytter ind i nogle af Hanstholm Fiskeriforenings lokaler. Herefter begynder Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste, Fiskeriforeningen og det lokale Havneseleksudvalg at snakke med Hanstholm-fiskerne om deres arbejde, fartøj og sundhed.

Ti farlige erhverv

Det var den tidligere arbejdsminister Ole Hygum, der i 2001 afsatte i alt 45 millioner til at forbedre arbejdsmiljøet i ti såkaldt "særligt farlige" erhverv. Udover fiskere går pengene bl.a. til fængselsfunktionærer, rengøringsassistenter, kokke, malere og fiskeindustrien.

De 4½ million kroner ligger i Søfartsstyrelsen og skal administreres af Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste og Styrelsen. Søfartsstyrelsen har nu lavet en handlingsplan for fiskeriet. Og det er blevet besluttet, at en del af pengene skal bruges til Hanstholm Projektet – dels for at kortlægge fiskernes arbejdsmiljø og dels for at høre fiskerne om, hvordan de synes, deres arbejdsmiljø kan gøres bedre.

Det var anden gang, der blev afsat midler til "ti farlige erhverv". Det skete første gang i 1999, hvor pengene gik til hjemmehjælpere, chauffører og smede m.fl. Resultatet af de mere end 50 projekter, der dengang blev sat i gang, forventes i løbet af 2004.

KOM MED JERES ØNSKER OG IDEER

Til august slår Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste dørene op for Hanstholm Projektet – og hermed for alle Hanstholms fiskere.

- Vi har fået en pose penge, der skal gøre det endnu bedre at være Hanstholm-fisker. Derfor vil vi gerne, at I alle sammen kommer og får en snak med os om jeres hverdag set med sikkerheds- og arbejdsmiljø-briller.

Den opfordring kommer fra Mogens Nielsen i Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste.

Han understreger samtidig, at det ikke er Arbejdsmiljøtjenestens opgave at syne fartøjer eller at agere myndighed. Det er derimod deres opgave at være med til at finde helhedsvurderinger og -løsninger:

- Det er mennesker, vi arbejder med, og vi har fået pengene til lige nøjagtig de tiltag, som de gerne vil have lavet om bord. Vi skal heller ikke have nogle løsninger trukket ned over os oppe fra. For det her handler om den enkelte fisker, hans hverdag og hans ønsker og ideer til, hvordan han selv synes, at hans arbejdsmiljø kan blive bedre.

Mogens Nielsen glæder sig til at høre Hanstholm-fiskernes ideer og ønsker.

- Det bliver spændende at høre, hvad fiskerne gerne vil have lavet om på, og lige så interessant at få en konstruktiv debat om arbejdsmiljø, sikkerhed og sundhed. Det vil alt sammen vise os, hvordan vi kan gøre tingene endnu bedre. Og det vil lære os, hvordan kan vi gøre nogle ting på en bedre måde.

Åbne værksteder

- Mulighederne er mange, og det er næsten kun fantasien, der sætter grænserne for de tiltag og ting, vi sammen kan lave, siger Mogens Nielsen.

Han forestiller sig, at nogle fiskere gerne vil lave skridsikring om bord, og at andre måske har lyst til at tage et kursus i søsikkerhed og redningsudstyr. Der er også mulighed for at blive ført ajour med medicinkisten. Og hvis man har lyst, kan man komme med forslag til indholdet af de fremtidige medicinkister.

Det er også planen at lave nogle "værksteder", hvor fiskerne – næsten døgnet rundt – kan gå ind direkte fra gaden og få en snak med fx en diætist, en fysioterapeut, en kiropraktor eller en ergoterapeut, som bl.a. kan lære dem at løfte uden at ødelægge ryggen.

Havnesikkerhedsudvalget er med

Det er en stor opgave, der venter Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste i Hanstholm. Men bag sig har de en lokal styregruppe, der bl.a. består af medlemmer fra SID og Fiskeriforeningen i Hanstholm. Desuden bliver det lokale Havnesikkerhedsudvalg aktive medspillere i Hanstholm Projektet, og også de seks øvrige Havnesikkerhedsudvalg bliver inddraget i projektet.

Undervejs vejleder og rådgiver de i fællesskab Hanstholm-besætningerne. Samtidig bliver der også lavet en skibsmappe. Den skal bruges til at hjælpe besætningerne, så de kan vælge de konkrete ting, de gerne vil have forbedret på deres arbejdsplads. Det kan fx være skridsikring, maskinbeskyttelse eller bedre arbejdsstillinger.

Mappen indeholder bl.a. risikovurderinger, fartøjets papirer og ikke mindst de ønsker og forventninger besætningerne har.

FISKEREN I FOKUS

Det er ikke kun fartøjet, men også fiskerne og bløde værdier som sikkerhed, sundhed og livsstil, der kommer fokus på.

Det er en enig styregruppe for Hanstholm Projektet, der står bag beslutningen om, at Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste skal stå for projektets første fase. Det blev besluttet på et møde i starten af juni i Hanstholm – og efter et forslag fra Peter Sand Mortensen fra SID Hanstholm.

- Fordelen er, at vi får afgrænset opgaverne, så det står klart, at Fiskeriets Arbejdsmiljøråd og Havnesikkerhedsudvalgene vejleder, og Søfartsstyrelsen, der er myndighed, syner skibene, fortæller han.

Et bedre liv og et bedre miljø

- Her skal vi ikke sætte skib, men personer og de mere bløde værdier i fokus. Og fiskerne har stor tillid til Arbejdsmiljøtjenesten og Havnesikkerhedsudvalget. Så når de kommer om bord, kan de snakke sikkerhed, sundhed og livsstil. Samtidig skal de naturligvis lave en udbygning af den risikovurdering, som alle fartøjer allerede har lavet, forklarer Peter Sand Mortensen.

Han peger på spørgsmål som bl.a.:

- Hvor ser I problemer for jer som besætning?
- Er der udstyr, der kan blive bedre?
- Hvordan kan arbejdsstillingerne blive bedre?
- Er der andre forhold, I gerne vil have forbedret fx i lukafet?

- Hvis fiskerne mener, der er behov for det, kan det også munde ud i en uddannelse i sundhedsfremme. Under overskriften "Et bedre liv og et bedre miljø" skal det handle om fiskernes levevis – bl.a. motion, mad, røg, kaffe og det, at de er væk hjemmefra, siger Peter Sand Mortensen.

Stabilitet måske med

Styregruppen har endnu ikke besluttet, om stabilitet bliver en del af Hanstholm Projektet, eller om det skal skilles ud fra projektet.

Men det er bl.a. tanken, at de fartøjer, der har særlige problemer med stabiliteten, og som ikke allerede har fået udregnet deres stabilitetsoplysninger, muligvis kan få det gjort i forbindelse med projektet.

RESULTATER TIL HELE LANDET

Når Hanstholm Projektet er færdigt, skal de gode erfaringer og resultater gavne hele fiskeriet.

Når Hanstholm Projektet er afsluttet og skal evalueres, er det planen at bruge Hirtshals, Skagen eller Thyborøn til at sammenligne Hanstholm-fartøjerne med. Sker der fx færre ulykker på Hanstholm-fartøjerne? Og er der noget specielt, der skal laves kampagne på?

På denne måde bliver de gode erfaringer, metoder og resultater vurderet, så de kan komme til at gøre nytte i hele fiskeriet.

Det er Ole Skov Jensen fra Søfartsstyrelsen og Linda Kærlev fra Forskningsenheden for Maritim Medicin, der er ansvarlige for statistik og evaluering.

FOREBYGGELSE

Hanstholm Projektet skal vise, hvordan nedslidning og ulykker bliver forebygget bedst muligt.

- På baggrund af de kendte risici for ulykker og nedslidning i fiskeriet er det vores mål at lave en særlig indsats i et geografisk afgrænset område. Hermed kan vi få erfaringer med hvilke indsatsmetoder, der giver størst mulig forebyggelseffekt.

Sådan beskriver Ole Lyngenbo fra Søfartsstyrelsen det overordnede mål med Hanstholm Projektet.

FAKTABOKS

Formål med Hanstholm Projektet:

- At nedsætte risikoen for ulykker, skader og nedslidning blandt fiskere på fartøjer hjemmehørende i Hanstholm
- At være et godt eksempel til efterfølgelse for de øvrige fiskerbyer i Danmark
- At udvikle nye metoder til fremme af sikkerhed og sundhed ved arbejde på fiskefartøjer